Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Beleidswijziging druggebruikers

Vaccinatieprogramma hepatitis B-risicogroepen

Veelgestelde vragen

1. Wijziging beleid

1.1. Wat houdt de beleidswijziging druggebruikers in?

Vanaf 2012 zal de druggebruiker uit het vaccinatieprogramma hepatitis B-risicogroepen verdwijnen. Dat is de beleidswijziging die plaats gaat vinden. Binnen het programma krijgen mannen die seks hebben met mannen, sekswerkers en harddrugggebruikers momenteel gratis hepatitis B-vaccinatie aangeboden.

1.2. Waarom stopt het vaccinatieprogramma voor druggebruikers?

Het hepatitis B-virus circuleert niet meer onder de doelgroep druggebruikers en in de afgelopen jaren zijn er zeer weinig acute hepatitis B-infecties bij druggebruikers door intraveneus druggebruik gemeld. Daarnaast lopen steeds minder druggebruikers risico op hepatitis B, door spuitomruilprogramma's en omdat het spuiten van drugs steeds minder voorkomt.

1.3. Wie besluit over wijzigingen in het beleid?

Het besluit is genomen door de directeur van het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM. Het CIb is sinds 2009 landelijke coördinator van het programma. Het besluit is toegelicht aan GGZ Nederland. Zij onderschrijven het besluit en dat de vaccinatie van druggebruikers individuele zorg is geworden

1.4. Hoe is men tot dit besluit gekomen?

Op basis van gegevens uit het registratiesysteem, uitkomsten uit het onderzoek uit 2010 naar de vaccinatie van druggebruikers, de discussie in de expertmeeting van september 2010 en aangevuld met (moleculair) epidemiologische gegevens is besloten dat de druggebruiker niet langer als groep gevaccineerd hoeft te worden tegen hepatitis B. Vaccinatie van de druggebruiker is hiermee een onderdeel van individuele zorgverlening.

1.5. Per wanneer gaat deze wijziging in?

Vanaf 1-1-2012 zal de druggebruiker niet meer collectief tegen hepatitis B vanuit het programma worden gevaccineerd en gefinancierd. In 2012 kunnen druggebruikers de reeds gestarte vaccinatieserie wel afmaken op kosten van het programma.

1.6. Wat betekent de wijziging voor GGD'en?

De GGD blijft na 1-1-2012 coördinator van het programma in de regio. In 2012 is de GGD ook nog verantwoordelijk voor de vervolgvaccinatie van druggebruikers in de regio.

1.7. Wat betekent de wijziging voor Justitiële Inrichtingen?
In het najaar van 2011 zal Dienst Justitiële Inrichtingen een uitspraak doen over de uitvoer van het programma in Justitiële Inrichtingen.

2. Beleid vaccinatie druggebruikers in 2012

2.1. Mogen druggebruikers die hun vaccinatieserie zijn gestart deze afmaken?
Ja, druggebruikers die in 2011 of eerder zijn gestart met een vaccinatieserie kunnen deze tot 1-1-2013 op kosten van het programma afmaken. De serie kan in een half jaar worden afgerond. Hierna komt deze mogelijkheid te vervallen en komen de kosten van vervolgvaccinaties voor rekening van de cliënt of de verslavingszorginstelling zelf.

2.2. Kunnen druggebruikers vanaf 1-1- 2012 nog gevaccineerd worden?
Ja, GGZ Nederland heeft besloten dat vaccinatie van individuele druggebruikers onder de zorgplicht van de instellingen gaat vallen. De precieze uitwerking van dit beleid zal door GGZ Nederland nog uitgewerkt moeten worden.

2.3. Welke druggebruikers komen vanaf 1-1-2012 nog in aanmerking voor een hepatitis B-vaccinatie?
Het Netwerk verslavingszorg zal bepalen welke druggebruikers gevaccineerd dienen te worden. Het is aan de arts van een verslavingszorginstelling om te bepalen welke druggebruiker binnen die definitie valt. Het RIVM adviseert ten minste nieuwe injecterende druggebruikers tegen hepatitis B te vaccineren**.**

2.4. Wie betaalt vanaf 1-1-2012 de hepatitis B-vaccinatie voor nieuwe injecterende druggebruikers?
GGZ Nederland heeft de taak op zich genomen de vaccinatie van druggebruikers vanaf 1-1-2012 te regelen. De hepatitis B-vaccinatie wordt onderdeel van het behandelplan en de financiering daarvan moet door de verslavingszorginstelling zelf geregeld worden.

3. Uitvoering vaccinatie druggebruikers in 2012

3.1. Kan de verslavingszorg voor nieuwe cliënten gebruik maken van het registratiesysteem van het programma?
Nee, het registratiesysteem is alleen bedoeld voor het vaccinatieprogramma hepatitis B-risicogroepen. Nieuwe cliënten die na 1-1-2012 door de verslavingszorginstelling gevaccineerd worden, moeten door de verslavingszorginstelling zelf worden geregistreerd. Het registratiesysteem blijft in 2012 wel toegankelijk voor het registreren van vervolgvaccinaties.

3.2. Kan de verslavingszorg in 2012 blijven samenwerken met de regionale GGD?
Ja, in 2012 zullen de GGD en de verslavingszorginstellingen nog samenwerken op verschillende terreinen. Bijvoorbeeld over het leveren van vaccins, het rappelleren van cliënten en het registeren van vervolgvaccinaties.

3.3. Waar bestaat de samenwerking van GGD en verslavingszorginstelling uit in 2012?

De GGD en verslavingszorginstellingen moeten afspraken maken worden over vaccinlevering, rappelleren van cliënten, eventueel bloedafname door GGD medewerkers en registratie. Het advies van het RIVM is om in 2012 zoveel mogelijk de bestaande werkwijzen te continueren voor cliënten die nog een vervolgvaccinatie nodig hebben. Over de exacte invulling van de taken en verantwoordelijkheden van de GGD in 2012 wordt de GGD in oktober nader geïnformeerd.

3.4. Wat als hepatitis B weer meer voorkomt onder druggebruikers?

In Nederland hebben we door een ingestelde meldingsplicht een goed werkend surveillance systeem. Het is de verantwoordelijkheid van het RIVM eventuele verheffingen en uitbraken te monitoren en hierop te reageren.

4. Vragen

4.1. Ik ben werkzaam bij de GGD. Waar kan ik met mijn vragen terecht over de beleidswijziging?

Het programmateam is altijd bereid vragen te beantwoorden via hbvprogramma@rivm.nl of via 030 274 7000

4.2. Ik ben werkzaam in de verslavingszorg. Waar kan ik met mijn vragen terecht over de beleidswijziging?

Met vragen kunt u terecht bij uw directie. Zij zijn van deze beleidswijziging op de hoogte gebracht door GGZ Nederland. Indien er daarna nog onduidelijkheden zijn kunnen de directies contact opnemen met de voorzitter van het Netwerk verslavingszorg. Vragen over de samenwerking met de GGD in 2012 kunt u stellen aan uw contactpersoon bij de regionale GGD.

4.3 Ik ben werkzaam bij een Penitentiaire Instelling. Waar kan ik met mijn vragen terecht over de beleidswijziging?

Vragen kunt u stellen aan Monique Eijkenboom, adviseur gezondheidszorg DJI, via d.eijkenboom@dji.minjus.nl of via 088 072 56 81.